

REFERAT klima og bæredygtighed d. 08-10-2020

Mødedato Torsdag d. 08. oktober 2020 kl. 13:30

Mødested Regionshuset Viborg, Konference 1, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Møde med Dansk Industri.....	3
Arbejdet med grønne indkøb i Region Midtjylland.....	4
Orientering om initiativer i relation til ladestandere og solceller på Region Midtjyllands matrikler...	5
Godkendelse af mødedatoer i 2021.....	7

Punkt 1: Møde med Dansk Industri

1-00-7-20

Sagsfremstilling

Udvalget mødes med Dansk Industri for at drøfte deres anbefalinger til arbejdet med grønne offentlige indkøb. Mødet ligger i tråd med Danske Regioners seneste udspil "Grønne hospitaler og institutioner", hvor det blandt andet er betonet, at regionerne vil gå i dialog med leverandører og erhvervsorganisationer for "at fremme den grønne dagsorden".

Dansk Industri organiserer som brancheorganisation ca. 17.500 små og mellemstore virksomheder, særligt produktionsvirksomheder. De virksomheder der leverer varer og ydelser specifikt til sundhedssektoren er typisk organiseret i Medicoindustrien eller Lægemedelforeningen (LIF).

Drøftelsen vil blive indledt med et oplæg fra branchedirektør Jakob Scharff, som er ansvarlig for DI Service. DI Service er branchefællesskabet for den operationelle servicebranche, blandt andet facility management-området. Derudover er Jakob Scharff ansvarlig for DI's tværgående afdeling Offentlig-Privat, som på tværs af brancher understøtter virksomhedernes samarbejde med aktører i den offentlige sektor. I begge funktioner er bæredygtighed et centralt omdrejningspunkt.

Dansk Industri har for nyligt udgivet udspillet "Grønne offentlige indkøb uden unødige omkostninger". Med udspillet lægger DI op til en målsætning om 80 % bæredygtige indkøb i 2025. For at nå det mål inviterer organisationen til et partnerskab med aktører i den offentlige sektor. Rapporten er vedlagt.

Heri kan man læse de 20 anbefalinger, fordelt på seks temaer:

- Grønnere krav og mere ansvarlighed: Større brug af grønne indkøbskriterier og mere skala i cirkulære løsninger
- Gennemsigtige kontrakter: Sparede omkostninger i form af lavere risikopræmier og transaktionsomkostninger
- Ændrede indkøbsadfærd: Færre småindkøb og korte kilometer i distributionen
- Optimeret produktbrug: Mere værdi for brugeren via partnerskabstilgang
- Bedre rammevilkår: Klare mål, koordineret indsats og velfungerende konkurrence

Beslutning

Udvalget for klima og bæredygtighed modtog oplæg fra branchedirektør Jakob Scharff og drøftede i den forbindelse Dansk Industris anbefalinger til arbejdet med grønne offentlige indkøb.

Han beskrev blandt andet, hvordan Dansk Industris medlemsvirksomheder oplever, at offentlige indkøbere bredt set mangler fokus på blandt andre ting pakkestørrelser, driftsomkostninger, bortskaffelsesomkostninger. Et meget stort fokus er i stedet på frihed, fleksibilitet og anskaffelsespris. Det kan risikere at gå ud over bæredygtigheden.

Udvalget og oplægsholderen drøftede samarbejdsrelationen i forhold til indkøb mellem det offentlige og virksomhederne. Heri indgik blandt andet drøftelser om varestyring og Region Midtjyllands etablering af et fælles varelager.

Bilag

Udspil fra DI om bæredygtige indkøb

Punkt 2: Arbejdet med grønne indkøb i Region Midtjylland

1-00-7-20

Sagsfremstilling

Med afsæt i oplægget fra Dansk Industri vil Indkøb og Medicoteknik efterfølgende præsentere, hvordan man i dag arbejder med grønne indkøb i Region Midtjylland, og hvilke tiltag man arbejder på for at udvikle området.

Det bliver gennemgået, hvordan regionen – i lyset af Dansk Industris forslag – stiller krav til bæredygtighed i de varer og tjenesteydelser vi køber, hvordan regionen gennem markedsdialog undersøger balancen mellem de grønne krav, der kan stilles som minimumskrav, og hvilke miljøkrav kan man bruge som konkurrenceparameter, så regionen både opnår bedst mulig miljøeffekt, men også er med til at udvikle markedet – og stadig til en god pris og kvalitet.

Oplægget vil redegøre for, hvor kompliceret det kan være at skulle vægte bæredygtighed i forhold til pris og kvalitet/funktionalitet. Det nyligt gennemførte udbud for ikke-kliniske engangsprodukter bruges til at eksemplificere, hvilke konkrete dilemmaer man fx skal balancere:

- Hvor meget vil vi fx betale ekstra for at opnå CO2 reduktioner?
- Hvad gør vi når det mest bæredygtige produkt ikke er hele løsningen?
- Vægter funktionel kvalitet over bæredygtighed?
- Hvordan regner vi på, hvad den bedste løsning er?

Region Midtjylland ønsker at bidrage til udvikling af grønne indkøb og at udvikle markedet for mere bæredygtige løsninger til sundhedssektoren, og er klar til at indgå i processen med at udvikle området, sammen med virksomheder. Men industrien og producenterne har ligeledes en opgave i forhold til at være tilstrækkelig professionelle til at kunne begå sig i en offentlig indkøbsproces med høje kvalitetskrav som i sundhedssektoren.

Hovedvægten af oplægget til drøftelse vil ligge på, hvordan det offentlige og industrien hver for sig og sammen kan hjælpe hinanden med at udvikle markedet for bæredygtige produkter og løsninger, lave forpligtende samarbejder og udvikle nye, innovative udbudsmodeller, samt gøre cirkulære indkøb til et reelt værktøj til at opnå de ambitiøse bæredygtighedsmål.

Beslutning

Udvalget for klima og bæredygtighed tog orienteringen om arbejdet med grønne indkøb i Region Midtjylland til efterretning.

Udvalget drøftede muligheden for at stille mindstekrav som alle produkter/leverandører skal leve op til, f.eks. multolerance over for en række kemikalier, opfyldelse af EU's plastdirektiv, opfyldelse af krav til miljømærkning.

I den forbindelse pegede administrationen på, at hvilke mindstekrav der kan stilles vil variere fra udbud til udbud afhængigt af modenheten på markedet. Mindstekrav skal stilles, når det er noget der skal leves op til uanset pris. Hvis kravene ikke opfyldes vil tilbuddet blive afvist. Mindstekravene er således i vid udstrækning med til at fastsætte prisniveauet. Der stilles mindstekrav inden for en lang række områder, f.eks. til leverandørens soliditet, kvalitet, funktionalitet.

Konkurrenceparametre er udover pris også ønsker til elementer, som vi gerne vil have mere/eller mindre af, f.eks. støjniveau, billedkvalitet, pasform, CO2 aftryk, elforbrug. Vægtningen af de enkelte parametre er udtryk for den tradeoff, der er mellem de enkelte krav; er bedre kvalitet eller mere bæredygtighed mere værd end den merpris man f.eks. skal betale i forhold til et andet produkt? Der kan stilles krav, der både vedrører produktion, levering, anvendelse og afskaffelse.

Både de enkelte mindstekrav og konkurrenceparametre samt den indbyrdes vægtning af disse vil variere fra udbud til udbud. Inden for nogle produktområder er det muligt at stille krav om miljømærkning, mens det er ikke-eksisterende inden for andre produktområder. Her kan man i stedet opstille nogle konkurrenceparametre, der kan være med til skubbe markedet i den rigtige retning.

Udvalget kan overveje følgende i forbindelse med sin afrapportering til regionsrådet:

- At der stilles krav som flytter markedet i mere bæredygtighed retning
- At der kræves dokumentation for produkternes CO2-aftryk
- At mulighederne for omlægning af forbrug f.eks. fra engangs- til flergangsprodukter analyseres.

Punkt 3: Orientering om initiativer i relation til ladestandere og solceller på Region Midtjyllands matrikler

1-60-91-2-19

Sagsfremstilling

Udvalg for regional udvikling fik i august 2020 forelagt en orientering om eksisterende og planlagte initiativer i relation til ladestandere og solceller ved regionens bygninger. Udvalget ønskede, at orienteringen blev videresendt til det midlertidige udvalg for klima og bæredygtighed.

Ladestandere

I Region Midtjylland er der gennem de seneste år etableret et begrænset antal ladestandere. Ladestanderne er opsat efter en lokal vurdering af behov og efterspørgsel. Hospitaler og regionshuse har oplyst, at der på regionens matrikler er opsat i alt 5 ladestandere:

- 1 ved Aarhus Universitetshospital med 2 ladeudtag
- 1 ved Regionshospitalet Horsens med 2 ladeudtag
- 1 ved Regionshospitalet Viborg med 2 ladeudtag
- 1 ved Regionshuset i Viborg med 2 ladeudtag
- 1 ved Regionshuset Aarhus med 2 ladeudtag

Derudover etablerer Aarhus Universitetshospital efter sommerferien 2020 yderligere 2 ladestandere med i alt 4 udtag. Ved regionshusene planlægges der yderligere 1 ladestander i Viborg og 1 ladestander i Aarhus, begge med 2 udtag.

På Regionshospitalet Randers og Regionshospitalet Horsens undersøges det, om der kan etableres ladestandere i de eksisterende P-huse. Da disse er opført/drevet som OPP-projekter, skal der indgås aftale med OPP-leverandøren, bl.a. for at sikre strømføring og strømkapacitet. Der er ikke planlagt ladestandere i Gødstrup, men der er lavet forberedelser til det.

Ladestanderen på Regionshospitalet Horsens er finansieret af OPP-leverandøren. Etablering af de øvrige ladestandere er finansieret af enhederne selv.

Ny bekendtgørelse om etablering af ladestandere

Pr. 10. marts 2020 trådte en bekendtgørelse om etablering af ladestandere fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen i kraft. Bekendtgørelsen fastsætter bestemmelser om etablering af ladestandere til elektriske køretøjer og forberedelse til etablering af ladestandere til elektriske køretøjer i bestående bygninger, ved ombygning og ved nybyg.

Bekendtgørelsen betyder at:

1. Bestående bygninger, der ikke er beboelsesbygninger, med mere end 20 parkeringspladser skal have etableret mindst 1 ladestander i tilknytning til parkeringsanlægget senest den 1. januar 2025.
2. Større ombygning af bygninger, der ikke er beboelsesbygninger, med mere end 10 parkeringspladser skal etablere mindst 1 ladestander i tilknytning til parkeringsanlægget og forberede mindst hver femte ombyggede parkeringsplads til ladestandere.
3. Nybyggeri, der ikke er beboelsesbygninger, med mere end 10 parkeringspladser skal etablere mindst 1 ladestander i tilknytning til parkeringsanlægget og forberede mindst hver femte parkeringsplads til ladestander.

Bekendtgørelsen kan betyde, at der de kommende år skal opsættes et ikke ubetydeligt antal ladestandere på Region Midtjyllands matrikler.

I den forbindelse har der været dialog mellem Danske Regioner og Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen om tolkningen af bekendtgørelsen, herunder en uenighed om de økonomiske konsekvenser. Region Midtjylland har lavet et estimat over antal ladestandere og de økonomiske konsekvenser, som viser - alt efter tolkningen af bekendtgørelsen - at der på regionens matrikler skal etableres yderligere 100-150 nye ladestandere inden 2025 til en anlægsudgift på mellem kr. 50.000 og 100.000 pr. stk., alt efter placering og el-kapacitet.

Den økonomiske uoverensstemmelse mellem Danske Regioner og Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens beregninger har medført, at Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen senest har meddelt, at vurderingen af økonomien og finansieringen heraf er overgået til Finansministeriet.

Solceller

Der er i forbindelse med de store kvalitetsfondsfinansierede projekter og øvrige nybyggerier etableret et stort antal solceller på/ved regionens bygninger. Ofte på bygningernes tage, men også på bar mark.

Der er p.t. ikke et samlet overblik over fremtidige muligheder for etablering af solceller, men solcelleprojekter i regionen vil typisk blive gennemført ved renovering eller nybyggeri for at opfylde energirammen for det aktuelle byggeri. Derudover vil mulighederne for produktion af yderligere solcelleenergi blive undersøgt i forbindelse med regionens kommende bæredygtighedsstrategi.

I Hospitalsenhed Midt, Regionshospitalet Horsens, Regionshospitalet Randers og Aarhus Universitetshospital er der p.t. ingen aktuelle planer om nye solceller.

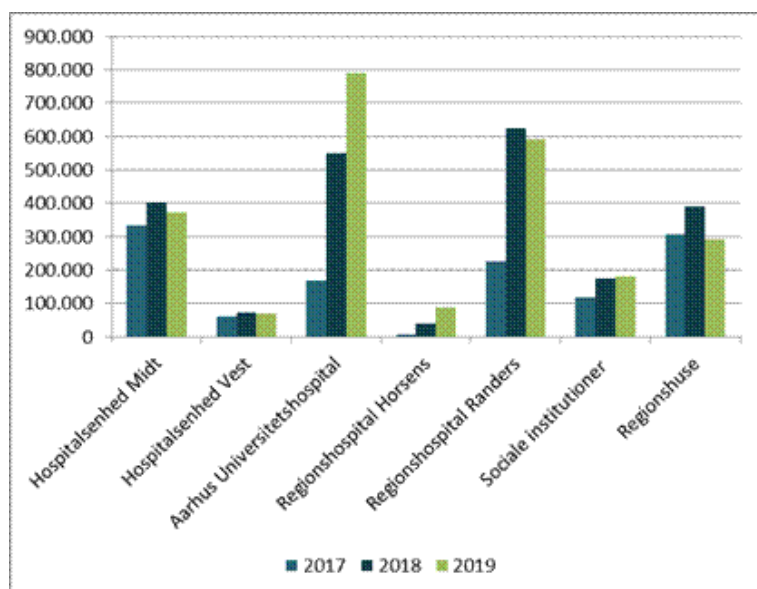
I Gødstrup ligger "Energiparken" med solceller i tilknytning til hospitalsbyggepladsen. Den har været i drift siden den 29. november 2017, og de 6340 m² (768 kW) solceller leverer allerede nu strøm til skurbyen ved byggepladsen. Den vil senere levere strøm til selve hospitalet, og forventes at kunne levere ca. 900.000 kWh om året. I 2019 producerede solcellerne 950.000 kWh.

Nedenstående tabel viser udviklingen i produktionen af el fra solceller på de enkelte enheder i regionen.

Udviklingen i produktionen af el fra solceller i Region Midtjylland			
kWh	2017	2018	2019
Hospitalsenheden Midt	331.990	401.200	373.338
Hospitalsenheden Vest	60.500	71.664	69.000
Aarhus Universitetshospital	168.211	549.119	790.505
Hospitalsenheden Horsens	6.447	40.012	86.597
Hospitalsenheden Randers	226.374	623.449	592.809
Sociale tilbud	117.500	173.723	181.572
Regionshuse	305.408	389.366	292.393
El-produktion fra solceller i alt	1.216.430	2.248.533	2.386.214

(Tallene for udviklingen af el-produktion fra solceller er indhentet i forbindelse med udarbejdelse af Grønt Regnskab for Region Midtjylland)

Produktionen på de enkelte enheder ses at være meget forskellige. Nogle steder er produktionen gået ned fra 2018 til 2019, da der har været færre solskinstimer i 2019 end i 2018. Andre steder er produktionen gået op, da flere solcelleanlæg er sat i drift på enhederne.

Beslutning

Udvalget for klima og bæredygtighed tog orienteringen om initiativer i relation til ladestandere og solceller på Region Midtjyllands matrikler til efterretning.

Udvalget aftalte, at det ønsker et opfølgende dagsordenspunkt til et kommende møde, som skitserer handlemuligheder inden for dette område.

Punkt 4: Godkendelse af mødedatoer i 2021

1-00-7-20

Resume

Mødedatoer for 2021 forelægges til godkendelse.

Direktionen indstiller,

at mødedatoer for 2021 godkendes.

Sagsfremstilling

På det seneste møde besluttede udvalget, at administrationen skulle forelægge mødedatoer for 2021 til godkendelse på dette møde.

Administrationen foreslår følgende:

- Onsdag den 10. februar kl. 13.00-16.00 - sted afklares - hos Grundfos eller anden virksomhed
- Onsdag den 12. maj kl. 13.00-16.00 - sted afklares - hospital eller social institution
- Mandag den 23. august kl. 13.00-16.00 - Regionshuset Viborg

Beslutning

Udvalget for klima og bæredygtighed godkendte de forelagte mødedatoer for 2021:

- Onsdag den 10. februar kl. 13.00-16.00 - sted afklares - hos Grundfos eller anden virksomhed
- Onsdag den 12. maj kl. 13.00-16.00 - sted afklares - hospital eller social institution
- Mandag den 23. august kl. 13.00-16.00 - Regionshuset Viborg.